

Γ. ΔΟΥΜΟΥΛΑΚΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ-ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Εισαγωγή – Σκοπός της Κωδικοποίησης των Ιατρικών Πράξεων

Η κωδικοποίηση ιατρικών πράξεων εντάσσεται σε ένα γενικότερο πλαίσιο παρεμβάσεων που διενεργούνται σε όλα τα ανεπτυγμένα υγειονομικά συστήματα, προς την κατεύθυνση μιας γενικευμένης συστηματικής καταγραφής της ιατρικής πληροφορίας. Ειδικότερα σε ότι αφορά στις λειτουργίες των συστημάτων υγείας που συνδέονται με την κωδικοποίηση των ιατρικών πράξεων, σημειώνουμε τα παρακάτω :

- Βασικός στόχος της κωδικοποίησης των ιατρικών πράξεων είναι η εννοιολογικά σαφέστερη και όσον το δυνατόν πληρέστερη καταγραφή της ιατρικής δραστηριότητας όπου κι' αν αυτή λαμβάνει χώρα, εντός ή εκτός νοσοκομείου, στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.
- Η καταγραφή αυτή έχει κατ' αρχήν επιστημονικό και γνωσιολογικό χαρακτήρα και βασίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια και κανόνες τα οποία είναι τα βασικά συστατικά της επιστημονικής μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των χρησιμοποιούμενων όρων και κωδικών.
- Παράλληλα, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη κωδικοποίηση και η συνδεόμενη με αυτή ονοματολογία ιατρικών πράξεων συνθέτουν και το πλαίσιο δια του οποίου περιγράφεται μια παραγωγική δραστηριότητα του υγειονομικού τομέα, κάθε ξεχωριστός κωδικός πρέπει να εκφράζει το σύνολο των πόρων που υπεισέρχονται στην εκτέλεση κάθε ιατρικής πράξης ή διαδικασίας.

- Ως προέκταση της προηγούμενης λειτουργίας μπορεί να θεωρηθεί η χρήση αυτού του τύπου της κωδικοποιημένης πληροφορίας, ως μεθόδου μέτρησης του παραγόμενου ιατρικού έργου, στο βαθμό που μέσω της κωδικοποίησης των πράξεων προσδιορίζονται και οι μονάδες απόδοσης ιατρικού έργου, τόσο σε νοσοκομειακό περιβάλλον, όσο και εκτός νοσοκομείου.
- Περαιτέρω διαχειριστικές προεκτάσεις της κωδικοποίησης των ιατρικών πράξεων, προϋποθέτουν την διαμόρφωση του κατάλληλου οργανωτικού και διοικητικού πλαισίου ώστε :
 - Να είναι διαχειρίσιμη η κωδικοποιημένη πληροφορία που συνδέεται με τις ιατρικές πράξεις από τα ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα που εφαρμόζονται στα νοσοκομεία (σε ότι αφορά διαδικασίες μέτρησης της νοσοκομειακής παραγωγής, κοστολόγησης, ελέγχου ποιότητας κλπ),
 - Να είναι εφικτή η τιμολόγηση, των πράξεων με βάση τα ισχύοντα πρότυπα οικονομικής συναλλαγής με τους ασφαλιστικούς φορείς, ώστε να αυτοματοποιηθούν οι διαδικασίες ελέγχου, διοικητικής παρέμβασης και εκκαθάρισης αποζημιώσεων για παροχές υγείας.
 - Να υπάρχει διευρυμένη δυνατότητα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και πληροφοριών

Βεβαίως, προκειμένου να λειτουργήσει ικανοποιητικά η κωδικοποίηση ιατρικών πράξεων, με βάση τις κατευθύνσεις που αναφέρθηκαν, θα πρέπει το προς εφαρμογή σύστημα κατηγοριοποίησης και ταξινόμησης, να εξασφαλίζει σε τεχνικό επίπεδο:

- ✓ κάλυψη καθ' ολοκληρίαν των ισχυουσών και εφαρμοζόμενων στη χώρα, ιατρικών πρακτικών,
- ✓ μοναδικότητα στην επιλογή των όρων, υπό την έννοια ότι η ίδια πράξη αντιστοιχεί σε ένα μόνο κωδικό,
- ✓ σαφήνεια στην περιγραφή των πράξεων, με την έννοια ότι υπάρχουν κανόνες στην διαμόρφωση των όρων, ώστε να αποδίδονται ευκρινώς όλα τα βασικά χαρακτηριστικά τους,
- ✓ ευχέρεια στη χρήση και αποδοχή από τους επαγγελματίες υγείας,
- ✓ προσαρμοστικότητα στις εξελίξεις των ιατρικών πρακτικών και της τεχνολογίας.

Στόχοι του έργου της «Κωδικοποίησης των Ιατρικών Πράξεων»

Ειδικά για την κωδικοποίηση ιατρικών πράξεων στα πλαίσια υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου από το Ελληνικό Υπουργείο Υγείας, σαφώς προσδιορίζεται, ότι η εν λόγω κωδικοποίηση θα ενσωματώνει αναλυτική ιατρική πληροφορία και θα είναι 'πολυαξονική', δεδομένου ότι αυτό επιτρέπει την αναλυτική επεξεργασία των στοιχείων. Η κωδικοποίηση θα ενισχύει την ικανότητα αναλυτικής κοστολόγησης, την σύλληψη πλούσιας ιατρικής πληροφορίας (σύστημα του σώματος, μέρος του σώματος, μέθοδος ιατρικής πράξης) και την ικανότητα έξυπνης επεξεργασίας. Θα πρέπει επομένως να αξιολογηθεί:

- η πολυπλοκότητα του κάθε συστήματος
- εάν η δόμηση των κωδικών ιατρικών πράξεων είναι συμβατή με την Οργάνωση των ΜΥ στο ΕΣΥ
- εάν είναι σκόπιμο να θεωρηθεί ενιαία κωδικοποίηση για όλες τις ιατρικές πράξεις
- το διαθέσιμο υλικό ιατρικών πράξεων (από μελέτες του Β' και Γ' ΚΠΣ)

και να διαμορφωθεί, σε συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή του Υπουργείου, στρατηγική συμβατή με τις ανάγκες του ΕΣΥ.

Ανάλυση της διεθνούς εμπειρίας

Όπως προβλέπεται στο συγκεκριμένο έργο, και με δεδομένο ότι για τις ιατρικές πράξεις δεν έχουν οριστεί ούτε προκύψει de facto πρότυπα που να αναγνωρίζονται διεθνώς (ο ΠΟΥ στην παρούσα φάση δεν έχει οδηγία για διεθνές πρότυπο ιατρικών πράξεων), βασικό στοιχείο της μελέτης καθορισμού στρατηγικών επιλογών αποτελεί η αξιολόγηση των εθνικών κωδικοποιήσεων προηγμένων χωρών προς επιλεκτική αξιοποίηση στην Ελληνική πραγματικότητα.

Μελετήθηκε η διεθνής εμπειρία από την ομάδα έργου, και παράλληλα ζητήθηκε από δύο διεθνείς εμπειρογνώμονες με βαθιά γνώση του

αντικειμένου, να αξιολογήσουν τόσο από πλευράς συμβολής στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων των εθνικών πολιτικών υγείας όσο και από πλευράς διευκόλυνσης επιχειρησιακών λειτουργιών του υγειονομικού τομέα, τα κυριότερα εθνικά συστήματα κωδικοποιήσεων. Εξετάστηκαν τα επί μέρους συστήματα των κυριότερων χωρών με εμπειρία στην εφαρμογή αυτών συστημάτων κωδικοποίησης (Η.Π.Α., Ηνωμένου Βασιλείου, Γαλλίας, Γερμανίας) και εντοπίστηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά τους που θα ενδιέφεραν, υπό την οπτική προσαρμογής αυτών των συστημάτων στην Ελληνική πραγματικότητα. Αναλύθηκαν οι επί μέρους εμπειρίες και προέκυψαν κάποια βασικά συμπεράσματα. Όλα τα παραπάνω περιλαμβάνονται στις αναφορές των δύο ξένων εμπειρογνομόνων, οι οποίες παρουσιάστηκαν στο διήμερο workshop που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια εκτέλεσης του έργου.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι η εκτενής μελέτη του συστήματος κωδικοποιήσεων των ιατρικών πράξεων που ισχύει στην Γαλλία (CCAM, NGAP), σε συσχέτιση με το Γερμανικό σύστημα (OPS), που επιμελήθηκε ο Καθηγητής Jean de Kervasdoué. Η συγκεκριμένη αναφορά του καθηγητή για τις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου, έχει ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι ο ίδιος ήταν ο επικεφαλής της ομάδας που εισήγαγε το ισχύον σύστημα κωδικοποίησης ιατρικών πληροφοριών από την αρμόδια θέση του Υπουργείου Υγείας της Γαλλίας, και προσπάθησε να δώσει μια συνολική εικόνα των παρεμβάσεων σε διάφορα επίπεδα που πρέπει να γίνουν, ώστε να αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα ένα τέτοιο εγχείρημα.

Σημαντική και η αναφορά του Dr Vinay Sanghani σχετικά με τα συστήματα που ισχύουν στις Η.Π.Α. και τις Αγγλοσαξωνικές χώρες (CPT, HCPCS, RBRVS, OPCS, CCSD, ICD-10-PCS), με την ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών τους και την αξιολόγηση τους με βάση την πλούσια επιχειρησιακή του εμπειρία.

Από την όλη μελέτη του παραπάνω υλικού και τα αποτελέσματα των συζητήσεων της ομάδας εργασίας, προέκυψαν βασικά συμπεράσματα, τα οποία προσδιορίζουν και το πλαίσιο του καθορισμού των επιλογών για την κωδικοποίηση των ιατρικών πράξεων στη χώρα μας. Αυτά αφορούν:

- στην εννοιολογική προσέγγιση της ονοματολογίας των πράξεων
- στην έκταση του πεδίου των εκτελουμένων από τους επαγγελματίες υγείας πράξεων που καλύπτει κάθε σύστημα κωδικοποίησης
- στα συστήματα και μεθοδολογίες ιεράρχησης των ιατρικών πράξεων
- στις μεθόδους επικαιροποίησης των όρων και των κωδικών

Συνδεδεμένα με τα παραπάνω και κρίσιμης σημασίας για την επιλογή των κατευθύνσεων που θα υιοθετηθούν κατά την εισαγωγή συστήματος κωδικοποίησης των ιατρικών πράξεων στο Ελληνικό υγειονομικό σύστημα, είναι και τα θέματα:

- κοστολόγησης των ιατρικών πράξεων
- διαχείρισης της συνολικής πληροφορίας (ιατρικής και οικονομικής) από μονάδες υγείας και ασφαλιστικούς φορείς
- χρήσης των κωδικοποιημένων ιατρικών πράξεων στα πλαίσια ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων

- Συνδυασμού των κωδικών των ιατρικών πράξεων με άλλες πληροφορίες ιατρικού, δημογραφικού και οικονομικού περιεχομένου για τον καθορισμό Ομοειδών Κατηγοριών Ασθενών

Ειδικά σε σχέση με το τελευταίο θέμα εξετάστηκε η διεθνής εμπειρία στην ένταξη των συστημάτων κωδικοποίησης ιατρικών πράξεων στις πρακτικές ανάπτυξης των DRGs, HRGs, GHM, GHS, G-DRGs.

Εντοπίζονται συγκλίσεις και διαφορές μεταξύ των εθνικών συστημάτων, ενώ σαν γενικό συμπέρασμα προέκυψε ο κοινός τόπος που υιοθετούν όλα τα συστήματα προκειμένου να περιγράψουν με σαφήνεια, με κάθε ξεχωριστό κωδικό, το σύνολο των στοιχείων που περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη και διακριτή ιατρική δραστηριότητα. Επίσης, διαπιστώνεται ότι τα περισσότερα χρησιμοποιούν πολυαξονικό σύστημα κωδικοποίησης και χρησιμοποιούν παρόμοιες μεθοδολογίες ιεράρχησης των ιατρικών πράξεων. Ο ρόλος των επαγγελματιών ενώσεων των ιατρών είναι καθοριστικός στην διαμόρφωση της ονοματολογίας και των διαδικασιών επικαιροποίησης των ιατρικών πράξεων, ενώ θα πρέπει να τονιστεί ότι τον συντονισμό των σχετιζομένων με την κωδικοποίηση πολιτικών έχουν θεσμοθετημένα από τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές όργανα.

Διεθνή συστήματα Κωδικοποίησης Ιατρικών Πράξεων

Παρά το γεγονός ότι έχουν υπάρξει διάφορες εθνικές προσπάθειες κωδικοποίησης ιατρικών πράξεων, δεν έχουν οριστεί ούτε προκύψει de-facto πρότυπα, που να αναγνωρίζονται διεθνώς.

Παρακάτω αναφέρονται τα συστήματα κωδικοποίησης ιατρικών πράξεων που χρησιμοποιούνται διεθνώς. Τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούνται για να ταξινομήσουν και να προσδιορίσουν ιατρικές διαδικασίες μέσα από συγκεκριμένους κωδικούς. Οι κωδικοί των ιατρικών πράξεων ή διαδικασιών (Procedure Codes), είναι αριθμητικοί ή αλφαριθμητικοί κωδικοί οι οποίοι αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες ιατρικές ενέργειες και παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται από τους επαγγελματίες υγείας.

Συστήματα Κωδικοποίησης ιατρικών πράξεων:

Διεθνή

- [International Classification of Procedures in Medicine \(ICPM\)](#) and [International Classification of Health Interventions \(ICHI\)](#)
- [ICPC-2 \(International Classification of Primary Care\)](#), το οποίο καλύπτει, αιτίες προσέλευσης στο ιατρείο, εκτίμηση / διάγνωση του γιατρού της ΠΦΥ για το πρόβλημα και ιατρικές ενέργειες / διαδικασίες για την επίλυσή του.

Βόρειος Αμερική

- [Health Care Procedure Coding System](#) (including [Current Procedural Terminology](#)) (χρησιμοποιείται στις Η.Π.Α.)
- [ICD-10 Procedure Coding System](#) (ICD-10-PCS) (χρησιμοποιείται στις Η.Π.Α.)
- [ICD-9-CM Volume 3](#) (subset of [ICD-9-CM](#)) (χρησιμοποιείται στις Η.Π.Α.)
- [Canadian Classification of Health Interventions](#) (CCI) (χρησιμοποιείται στον Καναδά. Αντικατέστησε το CCP.)
- [Nursing Interventions Classification](#) (NIC) (χρησιμοποιείται στις Η.Π.Α.)
- [Nursing Minimum Data Set](#) (NMDS)
- [Nursing Outcomes Classification](#) (NOC)
- [SNOMED](#) (P axis)

Ευρώπη

- [OPS-301](#) (Προσαρμογή του ICPM, χρησιμοποιείται στη Γερμανία)
- [OPCS-4.2](#) (χρησιμοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο)
- [OPCS-4.3](#) (χρησιμοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο)
- [OPCS-4.4](#) (χρησιμοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο)
- [Classification des Actes Médicaux](#) (CCAM) (χρησιμοποιείται στη Γαλλία)

Λοιπά

- [Australian Classification of Health Interventions](#) (ACHI)

Συνοπτική παρουσίαση των πλέον διαδεδομένων συστημάτων

- CPT (Current Procedural Terminology)

Είναι ένας κατάλογος ιατρικών όρων και αντίστοιχων κωδικών μέσω των οποίων περιγράφονται ιατρικές υπηρεσίες και διαδικασίες.

Περιλαμβάνει πενταψήφιους αριθμητικούς κωδικούς που αντιστοιχούν σε κάθε πράξη και υπηρεσία που παρέχεται από τους ιατρούς στους ασθενείς και περιλαμβάνει ιατρικές, χειρουργικές και διαγνωστικές πράξεις, εξασφαλίζοντας ομοιόμορφη καταγραφή των ιατρικών διαδικασιών στο βαθμό που είναι καθολική η χρήση του εν λόγω συστήματος από το ιατρικό σώμα, τουλάχιστον στις Η.Π.Α. Έχει αναπτυχθεί από τον American Medical Association (AMA), εμπεριέχει περίπου 10.000 κωδικούς και διαρκώς αναθεωρείται και ανανεώνεται από τους εκπροσώπους του ιατρικού επαγγέλματος.

Η κωδικοποίηση CPT καλύπτει κυρίως όλες τις υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν από μέλη του ιατρικού επαγγέλματος, οι οποίες κατηγοριοποιούνται κατ'αρχήν ως εξής:

- Εκτίμηση και Διαχείριση
- Χειρουργική
- Αναισθησία
- Ακτινολογία
- Βιοπαθολογία
- Μη χειρουργικές ιατρικές πράξεις.

Οι πενταψήφιοι κωδικοί των πράξεων που περιλαμβάνονται στις παραπάνω κατηγορίες μπορεί να συμπληρώνονται από τους «Τροποποιητές» (Modifiers) – δύο ακόμη ψηφία που περιγράφουν τις ειδικές συνθήκες μέσα στις οποίες πραγματοποιήθηκαν συγκεκριμένες πράξεις π.χ., Αναισθησία που χορηγήθηκε από χειρουργό, Πολλαπλή επέμβαση, Μόνο μετεγχειρητική παρακολούθηση, Βοηθός Χειρουργού, Δύο Χειρουργοί.

- HCPCS (Healthcare Common Procedure Coding System)

HCPCS Level I

Ουσιαστικά περιλαμβάνει τις ιατρικές υπηρεσίες που περιέχονται

HCPCS Level II

Πρότυπο σύστημα κωδικοποίησης που καλύπτει υπηρεσίες που δεν περιέχονται στην CPT κωδικοποίηση κυρίως υπηρεσίες που δεν παρέχονται από ιατρούς, όπως υπηρεσίες υγειονομικής μεταφοράς, διαρκή ιατρικό εξοπλισμό και ειδικά ιατρικά προϊόντα. Περιλαμβάνει αλφαριθμητικούς κωδικούς οι οποίοι περιέχουν ένα γράμμα του αλφαβήτου ακολουθούμενο από τέσσερα αριθμητικά ψηφία, ενώ οι κωδικοί CPT χρησιμοποιούν πέντε αριθμητικά ψηφία.

- ICD-10-PCS

Αναπτύχθηκε πρόσφατα για να αντικαταστήσει το ICD-9-CM Volume 3 και χρησιμοποιείται για την αναφορά των ιατρικών υπηρεσιών που καλύπτονται από τα προγράμματα Medicare και Medicaid για τους νοσηλευόμενους ασθενείς. Χρησιμοποιεί επταψήφιους αλφαριθμητικούς ή αριθμητικούς κωδικούς και

παρέχει αναλυτική πληροφορία για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών εντός νοσοκομείου. Η προτυποποιημένη κωδικοποίηση που χρησιμοποιεί το ICD-10-PCS έχει σχεδιασθεί κατά τρόπο που επιτρέπει την λεπτομερή περιγραφή των ιατρικών πράξεων (πάνω από 90.000 κωδικοί), ενώ ταυτόχρονα προσφέρει ευελιξία ώστε να καλύψει και μελλοντικές ανάγκες. Ενσωματώνει ιδιαίτερα εξειδικευμένη ιατρική πληροφορία ώστε να εξασφαλίζονται:

- Αυξημένες δυνατότητες εκτίμησης της των ιατρικών υπηρεσιών
- Βελτιωμένα περιθώρια τεκμηριωμένης ομαδοποίησης της ιατρικής δραστηριότητας και επεξεργασίας των μεθόδων αποζημίωσης των επαγγελματιών υγείας
- Ενισχυμένη δυνατότητα για παρακολούθηση και έλεγχο στα πλαίσια της άσκησης πολιτικών δημόσιας υγείας
- Μείωση των απαιτήσεων για πρόσθετη επισύναψη ιατρικών εγγράφων κατά τις διαδικασίες ιατρικών αποζημιώσεων από ασφαλιστικούς φορείς.

- **OPCS-4** (Office of Population, Censuses and Surveys Classification of Surgical Operations and Procedures) **και CCSD**

Χρησιμοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο, το OPCS-4 στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (NHS) και το CCSD στον ιδιωτικό τομέα. Χρησιμοποιούν πολύ λιγότερους κωδικούς και όχι τόσο λεπτομερή περιγραφή των ιατρικών διαδικασιών όσο στο CPT. Αρχικά σχεδιάστηκαν για να καλύψουν ένα σχετικά περιορισμένο αριθμό χειρουργικών υπηρεσιών.

Δεν καλύπτουν υπηρεσίες ιατρικής εκτίμησης και διαχείρισης, υπηρεσίες βιοπαθολογίας και γενικής ιατρικής. Οι ακτινολογικές υπηρεσίες επίσης έχουν περιορισμένη κάλυψη στην κωδικοποίηση OPCS και σχεδόν ανύπαρκτη στην CCSD. Η χρήση των παραπάνω συστημάτων κωδικοποίησης δεν έχει επεκταθεί σε ευρεία κλίμακα.

- CCAM (Classification Communes des Actes Médicaux) και NGAP (Nomenclature Générale des Actes Professionnels)

CCAM

Από το 2005 εφαρμόζεται στη Γαλλία ενιαίο σύστημα κατηγοριοποίησης των θεραπευτικών και διαγνωστικών πράξεων που έχουν τεχνικό περιεχόμενο και εκτελούνται είτε σε νοσοκομειακό περιβάλλον είτε εξωνοσοκομειακά, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Η ταξινόμηση σύμφωνα με το σύστημα αυτό ανταποκρίνεται σε μία ιατρική λογική και πραγματοποιείται με βάση τα ανατομικά συστήματα και οργανικές λειτουργίες και όχι τις ιατρικές ειδικότητες. Περιλαμβάνει 7.620 ιατρικές πράξεις.

Το σύστημα CCAM περιλαμβάνει 19 κεφάλαια: τα πρώτα 16 κεφάλαια αντιστοιχούν στα μεγάλα συστήματα

του ανθρώπινου οργανισμού, το κεφάλαιο 17 περιλαμβάνει τις ιατρικές πράξεις χωρίς τοπογραφικό προσδιορισμό, το κεφάλαιο 18 συγκεντρώνει τις συμπληρωματικές πράξεις και το κεφάλαιο 19 λαμβάνει υπόψη τις τροποποιήσεις για το προσωρινό σύστημα CCAM

Τα πρώτα 17 κεφάλαια χωρίζονται σε δύο μέρη:

- το πρώτο μέρος αφορά στις διαγνωστικές πράξεις, οι οποίες κατατάσσονται με βάση την χρησιμοποιούμενη ιατρική τεχνική και στη συνέχεια με βάση το σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού,
- το δεύτερο μέρος αφορά στις θεραπευτικές πράξεις, οι οποίες κατατάσσονται κατ' αρχήν με βάση το σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού και στη συνέχεια ανά ιατρική τεχνική.

Κάθε κωδικός αποτελείται από τέσσερα γράμματα και τρία ψηφία:

- Το πρώτο γράμμα υποδεικνύει το ανατομικό σύστημα
- Το δεύτερο γράμμα προσδιορίζει το όργανο (ή τη λειτουργία) στο αντίστοιχο σύστημα του πρώτου γράμματος
- Το τρίτο γράμμα υποδεικνύει την πραγματοποιούμενη ενέργεια
- Το τέταρτο γράμμα προσδιορίζει την οδό προσέγγισης ή τη χρησιμοποιούμενη τεχνική
- Τα τρία ψηφία που ακολουθούν διαφοροποιούν τις πράξεις με πρώτα τέσσερα ίδια γράμματα-κλειδιά.

NGAP

Για τις πράξεις και διαδικασίες που αφορούν στις ιατρικές εξετάσεις, στις πράξεις παθολογοανατομίας, στις ιστολογικές, αυτές των οδοντιάτρων, των μαιών, καθώς και των παραϊατρικών επαγγελματιών (νοσηλευτών, φυσιοθεραπευτών κλπ) χρησιμοποιείται η κατηγοριοποίηση NGAP. Σύμφωνα με τη ονοματολογία του συστήματος αυτού, το οποίο δεν χρησιμοποιεί κωδικούς, κάθε πράξη αναφέρεται με ένα γράμμα και ένα συντελεστή. Για παράδειγμα για τις ιατρικές εξετάσεις χρησιμοποιούνται γράμματα όπως :

C- Εξέταση στο ιατρείο από γενικό ιατρό, γενικό οδοντίατρο ή μαιά.

Cs- Εξέταση στο ιατρείο από ειδικό ιατρό ή ειδικό χειρουργό-οδοντίατρο

V- Εξέταση στο σπίτι του ασθενή από γενικό ιατρό, γενικό οδοντίατρο ή μαιά.

- OPS (Operations- und Prozedurenschlüssel)

Ο κατάλογος OPS δημιουργήθηκε το 1996 (ως προσαρμογή της ICPM) στη Γερμανία, αρχικά για τις επεμβατικές πράξεις και ανανεώνεται κάθε χρόνο. Επεκτάθηκε το 2004 στις ιατρικές μη επεμβατικές πράξεις και το 2005 στον τομέα των ιατρικών εξωνοσοκομειακών δραστηριοτήτων. Αυτός ο κατάλογος προσαρμόστηκε κυρίως με βάση την νέα κωδικοποίηση στο πλαίσιο εφαρμογής των ομοειδών διαγνωστικών κατηγοριών (G-DRGs) για την εκτίμηση της νοσοκομειακής δραστηριότητας.

Ο εν λόγω κατάλογος χρησιμοποιεί περίπου 22.000 κωδικούς και είναι εξαιρετικά λεπτομερής: περιλαμβάνει διαγνωστικές διαδικασίες, επεμβατικές ή μη επεμβατικές πράξεις, θεραπευτικές μη επεμβατικές ιατρικές διαδικασίες και ακόμη και την χορήγηση των ακριβών φαρμάκων που χρεώνονται βάσει ειδικού καταλόγου, επί πλέον των χρεώσεων που αντιστοιχούν στα DRGs.

Επισκόπηση της Ελληνικής Πραγματικότητας

Η ονοματολογία των ιατρικών πράξεων και κάποια επί μέρους ταξινόμηση τους, όπως διαμορφώθηκε με βάση το Π.Δ. του 1991 και κάποιες μεταγενέστερες νομοθετικές πράξεις, καθώς και αποφάσεις ασφαλιστικών οργανισμών σχετικά με αποζημιώσεις συγκεκριμένων ιατρικών και διαγνωστικών πράξεων, δημιουργούν στην πράξη ένα πλαίσιο αναφοράς και υποχρέωσης καταγραφής των ιατρικών δραστηριοτήτων για λόγους οικονομικής διαχείρισης, και θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη. Δεν μπορεί όμως σε καμία περίπτωση να αποτελέσει την βάση για την δόμηση του νέου συστήματος κωδικοποίησης, στο βαθμό που έχει μια σειρά χαρακτηριστικά (έλλειψη συνάφειας στην ονοματολογία, απουσία πράξεων, επαναλήψεις κλπ) και απέχει πάρα πολύ από την λογική και την φιλοσοφία των σύγχρονων συστημάτων κωδικοποίησης.

Ταυτόχρονα έχουν διαμορφωθεί στον ιδιωτικό τομέα υγείας, περισσότερο ή λιγότερο επίσημα, κάποια συστήματα ταξινόμησης των ιατρικών πράξεων τα οποία διαφοροποιούνται κατά καιρούς μετά από παρέμβαση διαφόρων ενδιαφερομένων μερών (ομάδων ιατρών, Ένωσης ή επί μέρους ασφαλιστικών εταιρειών), και τα οποία καλύπτουν κυρίως τις ανάγκες οικονομικών συναλλαγών αυτών των μερών.

Οι κατηγοριοποιήσεις και οι ιατρικές πράξεις που προσδιορίζουν και οι οποίες συνδέονται με τις παραπάνω διοικητικές πράξεις ή ιδιωτικές συμφωνίες, καθώς και διαφορετικές πρακτικές που δεν προκύπτουν από κάποιες συμβατικές υποχρεώσεις των ιατρών, συνθέτουν σήμερα την πραγματικότητα σε ότι αφορά την καταγεγραμμένη αποτύπωση της ιατρικής δραστηριότητας στον δημόσιο και ιδιωτικό υγειονομικό τομέα. Κατά μεγάλο ποσοστό οι ίδιες κατηγοριοποιήσεις συνιστούν ενδεικτική βάση για τιμολόγηση ιατρικών αμοιβών στον ιδιωτικό τομέα, εκεί όπου αυτή γίνεται με όλα τα τυπικά χαρακτηριστικά. Βεβαίως, αυτό δεν σημαίνει ότι υπάρχει και κατ' ελάχιστον ενιαία πρακτική καθορισμού των ποσών των αμοιβών ακόμη και για την ίδια ιατρική πράξη.

Στα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας έγινε από το Υπουργείο Υγείας μια προσπάθεια δημιουργίας με επιστημονικά κριτήρια συστήματος κατηγοριοποίησης και κωδικοποίησης των ιατρικών πράξεων για το Ελληνικό σύστημα Υγείας, με ανάθεση της αντίστοιχης μελέτης σε ομάδα έργου υπό την επιστημονική ευθύνη του Δρα Φαινέκου .

Μέσω αυτής της μελέτης, κατηγοριοποιήθηκαν όλες οι ιατρικές, οδοντιατρικές πράξεις καθώς και αυτές της φυσικής αποκατάστασης και φυσικοθεραπείας. Παράλληλα με ένα σύστημα συστηματοποιημένης μοριοποίησης, καθορίστηκε η ειδική βαρύτητα του κόστους κάθε πράξης, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κατάλληλη τιμολογιακή πολιτική.

Παρά το γεγονός, ότι η κατηγοριοποίηση που προέκυψε από την εν λόγω μελέτη δεν ενσωματώθηκε στη λειτουργική πρακτική των μονάδων υγείας και των ασφαλιστικών ταμείων, έχει το σημαντικό πλεονέκτημα ότι διαμορφώθηκε μετά από μακροχρόνια στενή διαβούλευση με επιστημονικούς και συνδικαλιστικούς φορείς του ιατρικού σώματος.

Φυσικά, λόγω του χρόνου που έχει παρέλθει, είναι βέβαιο ότι η εν λόγω ταξινόμηση δεν καλύπτει πλήρως όλες τις ισχύουσες σήμερα ιατρικές πρακτικές (νέες πράξεις, μεταβολές στις υπάρχουσες, αλλαγές στη σύνθεση του κόστους κλπ). Επίσης η δόμηση της με βάση την ιατρική ειδικότητα δεν ανταποκρίνεται στην νέα φιλοσοφία προσδιορισμού των ιατρικών πράξεων ανεξάρτητα από την ειδικότητα αυτού που την εκτελεί.

Τέλος έχει εντοπισθεί και μπορεί να είναι άμεσα διαθέσιμο το κατάλληλο υλικό από ασφαλιστικά ταμεία (συμβάσεις με συναφές περιεχόμενο, στοιχεία αποζημιώσεων...) και κυρίως βάσεις δεδομένων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα Υγείας, μαζί με εργαλεία επιχειρηματικής ευφυΐας, που από τεχνικής απόψεως μπορούν να αντιστοιχίσουν το μεγαλύτερο μέρος των καταγεγραμμένων σήμερα ως εκτελουμένων ιατρικών πράξεων στη χώρα μας, με αυτές που συμπεριλήφθησαν στο υπό μελέτη σύστημα, ώστε να καθορισθούν ομοιότητες και διαφοροποιήσεις, να εντοπισθούν τα σημεία προσοχής, και ενδεχομένως να προσδιοριστούν προτεραιότητες για τις δραστηριότητες διαμόρφωσης οδηγιών και εκπαίδευσης.

Προτεινόμενο σύστημα ταξινόμησης των Ιατρικών Πράξεων για το Ελληνικό Σύστημα Υγείας.

Ο κατάλογος ιατρικών πράξεων ο οποίος παραδόθηκε στο Υπουργείο Υγείας είναι ένα σύνολο ταξινομημένων πεδίων τα οποία εμπεριέχουν κωδικούς και όρους μέσω των οποίων περιγράφεται η δραστηριότητα των μελών του ιατρικού επαγγέλματος και άλλων επαγγελματιών υγείας. Ο βασικός σκοπός αυτής της ταξινόμησης είναι να επιτρέψει την συστηματική συλλογή πληροφοριών σχετικά με την παραγωγή υγειονομικών φροντίδων από τους επαγγελματίες υγείας, σε ότι αφορά το συγκεκριμένο πλαίσιο υγειονομικών δραστηριοτήτων που καλύπτει το εν λόγω σύστημα ταξινόμησης.

Για να διευκολυνθεί η επεξεργασία των δεδομένων, κάθε όρος με τον οποίο περιγράφεται μια ιατρική πράξη αντιστοιχεί σε ένα Αλφαριθμητικό Κωδικό, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις λειτουργίες συλλογής, αποθήκευσης και ανάλυσης των στοιχείων που συνθέτουν την ιατρική δραστηριότητα, με σκοπό την γνώση, την σύγκριση και την παρακολούθηση των στοιχείων αυτών. Οι πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με τους συγκεκριμένους κανόνες κωδικοποίησης επιτρέπουν επίσης, αν υπάρχει και το αντίστοιχο προσαρμοσμένο θεσμικό πλαίσιο, την εφαρμογή των αντίστοιχων μεθόδων οικονομικής αποζημίωσης της ιατρικής δραστηριότητας, οπουδήποτε και αν αυτή αναπτύσσεται (εντός ή εκτός νοσοκομείου).

Το συγκεκριμένο σύστημα ταξινόμησης δεν είναι πολυαξονικό και παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά συστημάτων ταξινόμησης που χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο στις ΗΠΑ, και τα βασικά του χαρακτηριστικά παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Το περιεχόμενο της κωδικοποίησης των ιατρικών πράξεων:

Το σύστημα κωδικοποίησης συνίσταται σε ένα κατάλογο ιατρικών όρων που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένους κωδικούς με τους οποίους περιγράφονται ιατρικές πράξεις, ώστε να καλύπτεται πλήρως κάθε πεδίο εφαρμογής της ιατρικής δραστηριότητας, να είναι λειτουργικό σε ότι αφορά στη χρήση του από τους επαγγελματίες υγείας και να είναι εξελίξιμο

Οι κωδικοποιημένες περιγραφόμενες Ιατρικές αντιστοιχούν σε υπηρεσίες και διαδικασίες που εκτελούνται από ιατρούς σε ενδονοσοκομειακή ή εξωνοσοκομειακή βάση, ή από άλλες υγειονομικές μονάδες σε εξωνοσοκομειακή βάση.

Οι κύριοι ιατρικοί όροι που περιέχονται στις ιατρικές πράξεις του καταλόγου συνήθως αναφέρονται σε:

- Ανατομική περιοχή
- Ιατρική Διαδικασία
- Επώνυμη Διαδικασία
- Ιατρική κατάσταση ή σύμπτωμα
- Συνώνυμα

Τα παραπάνω στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν λέξεις-κλειδιά για την αναζήτηση των κωδικών. Δηλαδή,

Ανατομική περιοχή / (Όργανο) π.χ. για ανεύρεση κωδικού για ενδοσκοπική παλίνδρομη χολαγγειοπαγκρεατογραφία στον παγκρεατικό πόρο, αναζητείστε τον όρο παγκρεατικός πόρος

Ιατρική Διαδικασία π.χ. για ανεύρεση κωδικού για αναστόμωση πνευμονικής αρτηρίας στην αορτή, αναζητείστε τον όρο αναστόμωση

Επώνυμη διαδικασία π.χ. Διαδικασία τύπου Hartman

Ιατρική κατάσταση ή σύμπτωμα π.χ. Για ότι σχετικό με αποκατάσταση κήλης, αναζητείστε αποκατάσταση κήλης

Συνώνυμα - π.χ. η αναζήτηση συμφυσιόλυσης σαλπίνγων γίνεται και με την αναζήτηση του όρου λύση συμφύσεων

- Κατά γενικό κανόνα πληροφορίες που αφορούν την διάγνωση δεν περιλαμβάνονται στην περιγραφή των κωδικοποιημένων ιατρικών πράξεων.
- Η περιγραφή κάθε ιατρικής πράξης που αντιστοιχεί σε ένα κωδικό είναι ιδιαίτερα λεπτομερής. Ωστόσο σε μερικές υπάρχει η διατύπωση «δεν προσδιορίζεται αλλού», αυτό για να υπάρχει η δυνατότητα κάλυψης με αυτό τον κωδικών νέων ιατρικών μεθόδων, συσκευών και ουσιών.
- Σχεδόν όλες οι σημαντικά διαφοροποιούμενες ιατρικές πράξεις καταγράφονται στον κατάλογο αυτό.

. Ιατρικές Πράξεις (Διαδικασίες)

Κάθε μία από τις ιατρικές πράξεις που περιέχονται στον κατάλογο, περιγράφεται με ιατρικούς όρους και ακολουθεί τον κανόνα της «συνολικής πράξης» Σύμφωνα με την έννοια της συνολικής πράξης, οιαδήποτε πράξη του καταλόγου που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο κωδικό, συμπεριλαμβάνει το σύνολο των χρήσιμων και αναγκαίων ενεργειών για την πραγματοποίηση της, κατά τρόπο ανεξάρτητο, πλήρη και ολοκληρωμένο. Κατά γενικό κανόνα, δεν εμφανίζονται ξεχωριστά στοιχειώδεις πράξεις και ενέργειες, οι οποίες αποτελούν μέρος μιας ολοκληρωμένης ιατρικής διαδικασίας και αναγκαίο βήμα για την πραγματοποίηση της, και οι οποίες δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν ξεχωριστά.

Επιπρόσθετα η περιγραφή της ιατρικής πράξης που αντιστοιχεί σε κάθε κωδικό είναι επαρκώς περιεκτική σε όρους που προσδιορίζουν με ακρίβεια το διακριτό περιεχόμενο κάθε ιατρικής πράξης. Για τον λόγο αυτό ο συγκεκριμένος κατάλογος είναι ιδιαίτερα εκτεταμένος ώστε να αναφέρονται κατά τρόπο ξεχωριστό όλες οι πράξεις και διαδικασίες που μπορούν να αποτελούν ξεχωριστή ιατρική υπηρεσία, στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας των υγειονομικών μονάδων.

Τροποποιητές

Εκτός από τους κωδικούς που περιγράφουν ιατρικές πράξεις όλα τα διεθνή συστήματα κωδικοποίησης, συμπεριλαμβάνουν ειδικό κατάλογο με συμπληρωματικές πληροφορίες, τους «τροποποιητές». Υπό μια γενική έννοια, αυτοί προσδιορίζουν ειδικές περιστάσεις που μεταβάλλουν τις συνηθισμένες συνθήκες εκτέλεσης μιας ιατρικής πράξης.

Οι «Τροποποιητές» είναι διψήφιοι κωδικοί (αριθμητικοί ή αλφαριθμητικοί) που χρησιμοποιούνται για να διευκρινίσουν με περισσότερες λεπτομέρειες μια πράξη ή διαδικασία. Ο «Τροποποιητής» συνήθως προστίθεται στον βασικό κωδικό της πράξης. Οι πλέον συνηθισμένοι «Τροποποιητές» είναι αυτοί που περιγράφονται αναλυτικά ανά κεφάλαιο στη συνέχεια.

Ξεχωριστή Διαδικασία

Παρά την γενική αρχή της «συνολικής πράξης», στον κατάλογο υπάρχουν και οι αναφερόμενες ως «ξεχωριστές διαδικασίες», δηλαδή αυτές που συνήθως διενεργούνται στο πλαίσιο μιας «συνολικής πράξης» ή «διαδικασίας». Κανονικά, κωδικοί στην περιγραφή των οποίων αναφέρεται, «ξεχωριστή διαδικασία», δεν καταχωρούνται αν αφορούν διαδικασίες που εμπεριέχονται σε περισσότερο σύνθετες πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί. Μπορούν να αναφερθούν μόνο αν έχουν εκτελεσθεί ανεξάρτητα, και δεν συνδέονται άμεσα με άλλες πράξεις ή διαδικασίες. Για παράδειγμα, μπορούν να αφορούν σε διαφορετικές συνεδρίες, διαφορετικές τομές, διαφορετική τοπογραφία ή όργανο. Σε τέτοιες περιπτώσεις μπορούν να καταχωρηθούν οι κωδικοί αυτοί μαζί με τον αντίστοιχο «Τροποποιητή»

Μη καταγεγραμμένες πράξεις και διαδικασίες

Υπάρχουν και πράξεις και διαδικασίες που δεν αντιστοιχούν σε υπάρχοντες κωδικούς. Για το λόγο αυτό ορισμένοι κωδικοί προορίζονται να καλύψουν περιπτώσεις «μη καταγεγραμμένης διαδικασίας». Οι κωδικοί αυτοί οι οποίοι βρίσκονται στο τέλος κάθε ενότητας με ομοειδείς πράξεις χρησιμοποιούνται όταν κάποιος άλλος κωδικός που αντιστοιχεί σε ακριβή περιγραφή της πράξης, δεν έχει ανευρεθεί.

Δομή Καταλόγου και αρχές κατηγοριοποίησης των ιατρικών πράξεων

Ο κατάλογος των ιατρικών πράξεων χωρίζεται σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με προκαθορισμένους κανόνες.

Αρχές κατηγοριοποίησης

Το σύνολο των όρων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο ιατρικών πράξεων συνήθως κατηγοριοποιείται σε περισσότερα του ενός ιεραρχικά επίπεδα, ανάλογα με το είδος των ιατρικών υπηρεσιών.

Γενικές Κατηγορίες

Οι οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο κατανέμονται στα έξι κεφάλαια με τις Γενικές Κατηγορίες Ιατρικών Πράξεων που αποτελούν το πρώτο ιεραρχικό επίπεδο κατηγοριοποίησης. Κάθε μία από τις Γενικές Κατηγορίες χαρακτηρίζεται από ένα γράμμα του Ελληνικού Αλφάβητου με το οποίο αρχίζει ο κωδικός της κατηγορίας αυτής, ως εξής:

- Π για Υπηρεσίες Ιατρικής Εκτίμησης και Διαχείρισης
- Ι για Μη χειρουργικές ιατρικές πράξεις
- Β για Βιοπαθολογία
- Α για Αναισθησιολογία
- Κ για Ακτινολογία
- Χ για Χειρουργική

Στο εσωτερικό κάθε κατηγορίας οι κωδικοί των ιατρικών πράξεων ακολουθούν αύξουσα αριθμητική σειρά.

Η περαιτέρω ταξινόμηση των ιατρικών πράξεων στο εσωτερικό κάθε Γενικής Κατηγορίας γίνεται σε ενότητες που συνήθως σχετίζονται με:

- Ανατομικό σύστημα ή λειτουργία του οργανισμού (π.χ. αγγειακό και λεμφικό σύστημα, μυοσκελετικό αναπνευστικό, καρδιαγγειακό)
- Τοπογραφία (π.χ. λεμφαδένες και λεμφικά αγγεία, λάρυγγ, αρτηρίες και φλέβες)
- Σκοπός διαδικασίας (π.χ. εισαγωγή, εκτομή, αποκατάσταση, καταστροφή, ενδοσκόπηση)
- Μέθοδος πρόσβασης (π.χ. ανοικτή, διαδερμική, ενδοαυλική, ενδοφλεβίως)
- Εφαρμοζόμενη ιατρική/διαγνωστική τεχνική (π.χ. οστεοτομίες, νάρθηκας, κλειστή βαλβιδοπλαστική, διαγνωστική ακτινολογία)
- Ειδικές περιστάσεις που επηρεάζουν την παροχή ιατρικών υπηρεσιών (π.χ. νέος ασθενής, παλιός ασθενής, υπηρεσίες φροντίδας ασθενών σε κρίσιμη κατάσταση)
- Ειδικές διαδικασίες (π.χ. ιατρικές υπηρεσίες χωρίς επαφή με τον ασθενή, κατ'οίκον υπηρεσίες, ιατρική διατροφική θεραπεία)

Επίλογος : Από την Κωδικοποίηση στη Μοριοποίηση των Ιατρικών Πράξεων

Ένα ξεχωριστό θέμα είναι η ιεράρχηση των επί μέρους ιατρικών πράξεων, μέσα σε ένα συνολικό πλαίσιο, αλλά και στο πλαίσιο κάθε ειδικότητας ξεχωριστά. Η διαδικασία αυτή διεθνώς υπονοεί μια μακροχρόνια και πολύ σύνθετη προετοιμασία, στην οποία συμμετέχουν θεσμοθετημένα από την πολιτεία όργανα, εκπρόσωποι των επιστημονικών και επαγγελματικών ενώσεων των ιατρών και λοιπών επαγγελματιών υγείας, ασφαλιστικοί φορείς. Περιλαμβάνει την αντικειμενική αξιολόγηση του αποδιδόμενου κατά περίπτωση ιατρικού έργου και το κόστος των υπολοίπων πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεση κάθε πράξης. Φυσικά συνδέεται με την διαδικασία τιμολόγησης των πράξεων και τις πολιτικές κατανομής των πόρων στο σύστημα υγείας και στις διάφορες κατηγορίες επαγγελματιών υγείας. Θεωρούμε ότι η ολοκληρωμένη ιεράρχηση των ιατρικών πράξεων μέσω ενός συστήματος μοριοποίησης αυτών, που θα απέδιδε με ακρίβεια το ειδικό βάρος τους με χαρακτηριστικά κόστους, πρακτικά δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί στα πλαίσια του συγκεκριμένου έργου.

Φυσικά οι τεχνικές προδιαγραφές των κωδικοποιήσεων που θα διαμορφώθηκαν στα πλαίσια των εργασιών της παρούσας μελέτης, προέβλεψαν τις αντίστοιχες διαδικασίες, ώστε η μοριοποίηση των πράξεων να μπορεί να ενταχθεί ανά πάσα στιγμή ως συστατικό στοιχείο των όρων και των κωδικοποιημένων αντιστοιχήσεων τους.

Παράλληλα θα μπορούν να προσδιοριστούν τα πρότυπα και οι διαδικασίες ιεράρχησης και μοριοποίησης των ιατρικών πράξεων ώστε να συνδυάζονται με το προτεινόμενο σύστημα κωδικοποίησης.

Τέλος θα πρέπει να προσδιοριστούν διαδικασίες διαχείρισης της πληροφορίας που συνδέεται με τις κωδικοποιημένες ιατρικές πράξεις, στα πλαίσια του γενικότερου πλαισίου διαχείρισης της ιατρικής πληροφορίας προς την κατεύθυνση διαμόρφωσης ιατρικών πρωτοκόλλων και ομογενών διαγνωστικών ομάδων νοσηλείας.

Ήδη τα διεθνή συστήματα κωδικοποίησης ιατρικών πράξεων που εξετάστηκαν επιτελούν αυτές τις λειτουργίες, και κατά τις εργασίες της ομάδας έργου ελήφθησαν υπ' όψη συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά των ιατρικών πράξεων που θα διευκολύνουν την μελλοντική ανάπτυξη ιατρικών πρωτοκόλλων και ομοειδών διαγνωστικών κατηγοριών.

